

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17Pc/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120204270
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5120204270.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľky: D. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. P. 1, proti odporcovi: A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Za Z. XXXX/X, P. O., právne zastúpený JUDr. Ľuboš Racko, PhD., advokát so sídlom Štúrova 19, Liptovský Mikuláš, IČO: 37 980 548, o určenie manželského výživného, takto

rozhodol:

I Súd návrh navrhovateľky o určenie výživného na manželku za rozhodné obdobie od 7.4.2020 do 27.8.2020 v celom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu 7.4.2020 domáhala určenia manželského výživného v sume 200 eur mesačne. Návrh skutkovo odôvodňovala tým, že s odporcom sú manželmi od r. 2000 a majú spolu dve deti, a to syna A., nar. X.XX.XXXX a dcéru D., nar. XX.X.XXXX a bývali spoločne v rodinnom dome v Y. P.. Po neustálych nezhodách boli nútení odstáť sa z dôvodu, že odporca ako manžel predal nehnuteľnosť, v ktorej spoločne bývali. Od 12.12.2018 býva v nájmomnom byte, kde výška nájmu predstavuje 390 eur mesačne a od 1.10.2019 má novú nájmnú zmluvu s mesačným nájomom 450 eur. Syn A. navštevuje 4. ročník Strednej umeleckej školy v Žiline, kde je školné aj so školským materiálom 530 eur ročne a po maturite má záujem študovať na vysokej škole. B. D. navštevuje Strednú priemyselnú školu v Žiline, je v treťom ročníku a tiež by ďalej pokračovala na vysokej škole. Keďže manžel od r. 2016 neplatil výživné na deti a ani na domácnosť, požiadala o výživné. Od novembra 2019 odporca - manžel býva u svojej sestry v P. O.. Sama sa stará o deti už niekoľko rokov, platí dvojizbový byt v sume 450 eur mesačne, školu, telefóny, zdravotnú starostlivosť. Hoci manžel má starobný dôchodok, bývanie má zabezpečené u švagra v penzióne a má dostatok finančných prostriedkov, aby platil výživné. Zdravotný stav navrhovateľky sa zhoršil, lieči sa na chrbticu a nevie, dokedy bude môcť byť v súčasnej práci,. Jej mesačný príjem ako personalistky je od 1.1.2020 v sume 743 eur čistý príjem, z čoho musí platiť nájom a zostane jej 250 eur pre tri osoby. Preto žiadala určiť výživné v sume 200 eur mesačne.

2. V priebehu konania navrhovateľka uviedla, že ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom sp. zn. 13Pc/3/2020 a odporca podal návrhy na zrušenie vyživovacej povinnosti voči deťom - A. a D.. Má zato, že odporca je schopný platiť výživné na navrhovateľku v sume 200 eur mesačne, nakoľko má zabezpečené bývanie, jeho príjem je pravidelný, má finančnú hotovosť, je majiteľom nehnuteľností a pri každom súdnom pojednávaní je zastúpený právnym zástupcom, teda vynakladá nemalé finančné prostriedky na právne zastúpenie. Zotrvala na návrhu, aby súd zaviazal na platenie výživného od podania návrhu s účinnosťou od vyhlásenia rozsudku vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 30.11.2020 (č.l. 71) žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že jeho jediným príjmom je starobný dôchodok v sume 307,50 eur z toho sú náklady - súdom určené výživné na dcéru D. vo výške 75 eur a A. S. vo výške 50 eur, platí nájom 250 eur, pričom náklady presahujú výšku jeho dôchodku. Uviedol, že navrhovateľka nepredložila relevantné podklady o tom, že nie je schopná živiť sa sama, a teda, že je výživou odkázaná na bývalého manžela. Len samotné konštatovanie, že jej príjem je nízky, nestačí. Nie je mu známy žiadny objektívny dôvod, také zdravotné znevýhodnenie alebo starostlivosť o choré alebo postihnuté dieťa, ktorý by jej bránil schopnosti živiť sa, pokiaľ je schopná sama sa živiť, môže si sama nájsť iné zamestnanie, ktoré je z jej platového hľadiska pre ňu výhodnejšie, prípadne, si nájsť brigádu. Jeho životné náklady presahujú výšku jeho dôchodku, a preto je odkázaný na pomoc svojich súrodencov. Má 70 rokov a zdravotný stav mu nedovoľuje pracovať, tak si nemôže ako doporučuje navrhovateľka, privyrábať k starobnému dôchodku. Uviedol, že všetky vyživovacie povinnosti voči plnoletým deťom má splnené. O rozvod požiadal z dôvodu opravenia majetkových vzťahov, nakoľko bývalá manželka, aj keď opisuje spolužitie ako nevyhovujúce, o rozvod manželstva nepožiadala, aj keď uvádzala, že sa bála o život, a to svoj a svojich detí. Na základe uvedených skutočností navrhol výživné pre manželku zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a právneho zástupcu odporcu, oboznámením s predloženými listinnými dôkazmi a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

5. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu a jeho skutkovom odôvodnení. Na doplnenie uviedla, že bývali v nehnuteľnosti v Y. P. a jej vlastníkom bol manžel a jeho bývalá manželka, ktorú mali v bezpodielovom spoluvlastníctve. Bývali tam 20 rokov a následne túto nehnuteľnosť manžel predal. Pracuje na Správe ciest v Žiline, jej príjem predstavuje 600 eur v hrubom, iný príjem nemá. Býva so svojimi dvoma deťmi, a to A. - 23 rokov a D. - 20 rokov. Syn je nezamestnaný a dcéra ukončila štvrtý ročník strednej školy. Výdavky spojené s bývaním predstavujú nájom 450 eur mesačne, platí za lieky 40 až 50 eur mesačne. Zníženú pracovnú schopnosť nemá, je spôsobilá na svoju prácu. Má tiež ďalšieho syna A., je nezamestnaný, nemá kde bývať a rieši s ním spoločné bývanie.

6. Právna zástupkyňa odporcu zotrvala na doterajších písomných vyjadreniach. Uviedla, že jediný príjem odporcu je starobný dôchodok 317 eur a pritom z toho hradí pravidelne výživné 75 eur na dcéru a na syna vo výške 50 eur naďalej, nakoľko ešte nebolo rozhodnuté o zrušení vyživovacej povinnosti. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľka počas trvania manželstva s odporcom previedla darovacou zmluvou byt na svojho prvého syna A., a to rodinný dom súp. č. XXX v kat. úz. Y., ako aj dom súp. č. 34 v kat. úz. Y. P. na tretiu osobu. Tieto nehnuteľnosti boli nadobudnuté za trvania manželstva, pričom ona bola sama zapísaná ako výlučná vlastníčka. Finančne prispieva odporcovi jeho sestra, keďže je v zariadení sociálnych služieb Anima pre nepriaznivý zdravotný stav a jeho majetkové pomery neumožňujú, aby akýmkoľvek spôsobom prispieval na výživu teraz už rozvedenej manželky. Žiadala návrh zamietnuť.

7. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13Pc/3/2020-31 zo dňa 9.7.2020 bolo manželstvo účastníkov uzatvorené dňa 21.10.2000 rozvedené, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.8.2020.

8. Z platového dekrétu zo dňa 1.1.2020 (č.l. 29) súd zistil, že navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja Žilina a jej funkčný plat predstavuje mesačne sumu 971 eur, vykonáva funkciu samostatný referent personalistiky, sekretárka, pokladník.

9. Z nájomnej zmluvy uzavretej s navrhovateľkou (ako nájomca) súd zistil, že nájomná zmluva je na dobu určitú od 1.10.2019 do 30.9.2020, nájom vrátane energií predstavuje 450 eur (č.l. 8).

10. Z potvrdenia Centra sociálnych služieb Anima Liptovský Mikuláš zo dňa 17.3.2021 (čl. 114), súd zistil, že odporca je od 17.3.2021 prijímateľom sociálnej služby v zariadení Anima v Liptovskom Mikuláši na čas neurčitý a výška úhrady za sociálnu službu predstavuje 307,54 eur.

11. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne Bratislava súd zistil, že odporca je poberateľom starobného dôchodku od 1.1.2021 v sume 316,90 eur.

12. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a je viazaná na právnu existenciu manželstva. Za existencie spoločného hospodárenia a zásady rovnakej životnej úrovne manželov a uspokojovania si osobných potrieb v rámci bezpodielového spoluvlastníctva nie je podklad pre súdnu úpravu vyživovacej povinnosti, ktorá nastáva až v prípade nezhody, a to v prípade, keď manželia spolu nehospodária. Napriek všeobecnej požiadavke rovnakej životnej úrovne v manželstve v dôsledku ich porušovania sa táto zásada nemusí uplatniť, nakoľko inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich s manželstvom. Rozsah vyživovacej povinnosti sa týka všetkých osobných potrieb, t.j. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je teda rovnaká životná úroveň manželov a pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí, preto treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa manželov.

15. V prejednávanej veci navrhovateľka sa domáhala voči odporcovi platenia manželského výživného vo výške 200 eur mesačne, a to od podania návrhu 7.4.2020 a v priebehu konania bolo manželstvo účastníkov rozvedené rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 13Pc/3/2020-31 nadobudol právoplatnosť dňa 27.8.2020. Vychádzajúc zo zákonných hľadísk z citovaných ustanovení Zákona o rodine a podľa zisteného skutkového stavu jestvujúceho v rozhodnom čase vyhlásenia rozhodnutia súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre určenie manželského výživného podľa návrhu navrhovateľky, keďže medzi účastníkmi konania v čase rozhodovania nie je rodinnoprávny vzťah založený manželstvom, ich manželstvo rozvodom zaniklo. Aj pri posudzovaní rozhodného obdobia od podania návrhu do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode po zhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný.

16. Rozhodujúce v danej veci bolo obdobie od podania návrhu, t.j. od 7.4.2020 do 27.8.2020 a skutočnosť či má v možnostiach a schopnostiach odporca vzhľadom na svoj príjem uhrádzať manželské výživné sumou 200 eur mesačne.

17. Bez ohľadu na to či manželia v tomto rozhodnom období spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd konštatuje, že za rozhodujúce obdobie v posudzovanom období považoval, že navrhovateľka je zamestnaná, má zabezpečený zdroj príjmu a nie sú dané objektívne dôvody (nepriaznivý zdravotný stav) na zníženie pracovnú schopnosť a ani nezabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa. Pri určení výšky manželského výživného súd prihliadal i na skutočnosť, že odporca zo svojho starobného dôchodku hradí naďalej výživné na plnoleté deti, keďže výživné na deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich potrieb. Je nepochybné, že manželstvo účastníkov si dlhodobo neplnilo svoj účel, ktorý spočíval vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí, ako aj prostredia, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode poskytujúc si navzájom podporu a pomoc. Odporca je poberateľom starobného dôchodku (316,90 eur), pre nepriaznivý zdravotný stav je odkázaný na pomoc v sociálnom zariadení a v konaní nebolo preukázané, že by mal iný zdroj príjmu, resp. úspor tak, aby prispieval navrhovateľke (v aktívnom produktívnom veku) na jej výživu za rozhodné obdobie ani len minimálnou sumou.

18. Vychádzajúc zo zákonných hľadísk citovaného ustanovenia Zákona o rodine a podľa zisteného skutkového stavu jestvujúceho v rozhodnom čase vyhlásenia rozsudku, súd dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre určenie manželského výživného. V konaní nebolo preukázané, že odporca má zdroj príjmu a je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky. Navrhovateľka neprodukovala žiadne dôkazy, ktorými by preukázala, že odporca v rozhodnom období poberal príjem iný ako deklaroval (starobný dôchodok) a že má dostatok finančných prostriedkov. Keďže súd za posudzované obdobie nezistil taký nepomer v životnej úrovni oboch manželov, ktorý by opodstatňoval zaviazanie odporcu povinnosťou plnenia vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke titulom manželského výživného, preto súd návrh v celom rozsahu zamietol.

19. O trovách konania súd rozhodol pri aplikácii zákonných ustanovení § 52 CMP (žaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak). S poukazom na posudzované obdobie výživného a rodinnoprávny vzťah manžel a manželka aj z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).